

“Ik geloof in de kracht van Afrika en

Danny Dubbeldeman maakte dit jaar een opmerkelijke carrière­stap: van een groot farmaceutisch bedrijf ging ze naar een organisatie voor ontwikkelingssamenwerking. Het werken bij Amref Flying Doctors bevalt goed, sterker nog, het is een droombaan.

“Ik vind het heel bijzonder om te werken met als doel het leven van de armsten op deze wereld beter te maken.” Danny Dubbeldeman is business development manager bij Amref Flying Doctors. “Ik ontwikkel samen met het Nederlandse bedrijfsleven programma’s die we in Afrika kunnen uitvoeren. Ik kijk ook of er ruimte is om innovaties die hier ontwikkeld zijn in Afrika toe te passen.”

De mensen die Dubbeldeman goed kennen, waren niet verbaasd over haar carrièreswitch, ze vonden het wel bij haar passen. Anderen vonden het vooral een dróombaan. De ervaring die ze opdeed als healthcare innovation manager bij een internationaal farmaceutisch bedrijf kan ze bij Amref Flying Doctors uitstekend gebruiken. Ook de kennis van de Masterclass Eerstelijns Bestuurders komt als groepen. De Masterclass is een postdoctorale leergang aan Tilburg University. “In mijn vorige functie was ik bezig om met complexe partnerships gezamenlijk proposities te ontwikkelen. Dat doe ik nu ook.”

Vergeet de populaire televisieserie *The flying doctors* uit de vorige eeuw, waarin blonde dokters vanuit Coopers Crossing naar afgelegen streken in de Australische outback vlogen. Amref, de belangrijkste gezondheidsorganisatie in Afrika, is een echt Afrikaanse organisatie: 97 procent van de artsen en andere programmamedewerkers is Afrikaans. Vliegtuigjes worden nog wel gebruikt om patiënten vanuit afgelegen gebieden te evacueren, maar daarnaast zijn eHealth en mLearning (mobiel leren via draadloze apparatuur) belangrijke middelen om afstanden te overbruggen.

Smartphone als microscoop

Dubbeldeman is net terug uit Kenia, ze was er met een bedrijf dat een nieuwe vorm van malariadiagnostiek heeft ontwikkeld: een app die het mogelijk maakt om malaria in een vroeg stadium te detecteren. Hoe vroeger de diagnose, des te groter de overlevingskansen. De smartphone doet in dit geval dienst als microscoop. Eenvoudig, snel, goedkoop en direct in het veld toepasbaar.

Dubbeldeman zat in Kenia aan tafel met vertegenwoordigers van het ministerie van Gezondheid, het Malaria Control Program, het Kenya Malaria Research Institute en mensen uit het veld. “Sta-

*eHealth en mLearning
zijn belangrijke middelen om
afstanden te overbruggen*

keholdermanagement dus eigenlijk.” Ze bezocht een ziekenhuis in Homa Bay bij het Victoriameer, een berucht malaria-gebied. “Toen we vertrokken, zei een Keniaanse arts tegen me: ‘*God bless you for bringing this innovation to us*’.” De volgende stappen zijn het opzetten van pilotstudies in Kenia en Ethiopië. En natuurlijk het binnenhalen van financiële middelen. Fondsenwerving is het werk van de Amref-kantoren in Europa en Amerika.

Mobiele zorgportemonnee

“In een kliniek die we op een middag bezochten, troffen we een moeder die zat te wachten tot haar dochtertje op malaria getest kon worden. De twee zaten er al vanaf acht uur. Die moeder is daar een dag mee kwijt, dat betekent een dag niet werken en dus een dag geen inkomen. Het geeft veel voldoening als je in dat systeem iets kunt verbeteren.”

Dubbeldeman noemt een ander voorbeeld van vooruitgang: het M-Hakika, het begin van een weliswaar beperkt, maar duurzaam zorgstelsel. “Voor veel mensen in Afrika is goede gezondheidszorg nog een onbereikbare luxe.

Tegelijkertijd is er ook vooruitgang. Zo gebruikt 93 procent van de volwassen Kenianen een mobiele telefoon. Amref speelt daarop in door met het geld van het Droomfonds van de PostcodeLoterij – Amref was vorig jaar winnaar – daadwerkelijk een droom te realiseren, namelijk een mobiele ‘zorgportemonnee’. Een app waarmee vrouwen samen kunnen sparen en betalen voor de zorg en kunnen worden aangesloten op verzekeringen en donorprogramma’s die anders onbereikbaar blijven. Zo kunnen ze zelfstandig beslissingen nemen over de gezondheid van hun gezin.”

De achtergrond en de problematiek zijn verschillend, maar Dubbeldeman beluistert in Afrika dezelfde vragen als in Nederland. “Hoe voeren we vraaggestuurde zorg in? Hoe kunnen we de zorg zo goed mogelijk in de eerste lijn houden? Mensen gaan nu vaak niet naar de dokter omdat het geld kost. Of om-

van zelfmanagement”

Danny Dubbeldeman
voelt zich als een vis
in het water bij Amref
Flying Doctors.

dat ze niet weten of de dokter er wel is en of ze wel geholpen kunnen worden. Als je uren moet lopen naar de dichtstbijzijnde kliniek, bedenk je je wel drie keer. Vaak wachten mensen zo lang dat ze niet meer terecht kunnen in de *primary health facilities* en naar het ziekenhuis moeten. Het is dus belangrijk dat de eerstelijnsklinieken goed op orde zijn. Dat is de reden waarom M-Hakika, wat in het Swahili ‘zekerheid’ betekent, zo sterk focust op de inrichting van vraaggestuurde zorg.”

Commercieel randje

Dubbeldeman voelt zich als een vis in het water bij Amref Flying Doctors. “Een mooie, in Afrika gewortelde professionele organisatie, die Afrikaanse mensen traint, opleidt en certificeert,

bijvoorbeeld tot master in public health; binnenkort opent in Nairobi de Amref University. Tegenwoordig richt Amref zich ook op gezond blijven door voorlichting en onderzoek. Een grote groep vrijwillige *healthworkers* wordt via mobiele telefoons getraind in bijvoorbeeld *familyplanning*, hygiëne en malariapreventie. Het is prachtig om te zien hoe groot de stappen zijn en hoe veel je kunt bereiken met technologie.”

Amref heeft diverse langdurige partnerships met bedrijven. “We zijn een gerespecteerde en gelijkwaardige partner die bedrijven toegang kan bieden tot een groot netwerk, zowel in het Nederlandse bedrijfsleven als in de Afrikaanse gezondheidssector. Zo besloot VvAA, de grootste ledenorganisatie voor medische zorgverleners en partner van het

eerste uur, de samenwerking met drie jaar te verlengen.”

Er is ook ruimte voor nieuwe initiatieven. Business development is voor Amref enigszins een nieuwe richting. “Ik probeer aan partnerships een duurzaam businessmodel te hangen zodat we de opbrengst kunnen herinvesteren in projecten. Het commerciële randje aan mijn werk vind ik erg leuk. Afrika is een opkomende markt, ook voor het bedrijfsleven. Ik geloof in de kracht van Afrika én van zelfmanagement. Dit is niet de wereld van de grote, witte menen die vertellen hoe het leven in elkaar zit.” <<

Tekst: Els van Thiel